

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«05» 06 2025 ел

КАРАР

№ 176

Балтач муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләре
хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2025 елның 23 апрелдәге «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 31 маендагы «Татарстан Республикасы дәүләт мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында»гы 413 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында» 260 номерлы карарына үзгәрешләр кертү максатыннан, Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты карар бирә:

1. Әлеге карар белән расланган Балтач муниципаль районының муниципаль мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәт хакы турында Нигезләмәне расларга, яңа редакциядә баян итәргә (1 нче кушымта).

2. Әлеге карар белән расланган Балтач муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләренә фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турындагы Нигезләмәне расларга, яңа редакциядә баян итәргә (2 нче кушымта).

3. Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының 2025 елның 13 мартындагы «Балтач муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында»гы 115 номерлы карарын үз көчен югалткан дип санарга.

4. Әлеге карарның 1 пункты нигезендә билгеләнә торган Балтач муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләре оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт хакы хезмәткәрләренә вазыйфаи бурычлары күләмен саклап калу һәм шул ук квалификацияле эшләр башкару шарты белән, әлеге карар нигезендә хезмәт өчен түләү шартларына күчү вакытына гамәлдә булган хезмәт өчен түләү системасы нигезендә түләнгән хезмәт хакыннан кимрәк була алмый, дип билгеләргә.

5. Балтач муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләре оешмалары житәкчеләренә хезмәткәрләренә тиешле профсоюз органы белән килештереп:

Балтач муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләре оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләүнең шартларын билгели торган күмәк шартнамәләргә, килешүләргә, локаль норматив хокукий актларга тиешле үзгәрешләр кертергә;

Балтач муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә, әлеге карар белән билгеләнгән хезмәткә түләү системасы керткәнгә кадәр ике ай алдан, хезмәтнең мөһим шартлары үзгәрү турында хәбәр итәргә.

6. Әлеге карар 2025 елның 1 маеннан үз көченә керә дип билгеләргә.

7. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында халыкка житкерергә.

8. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты житәкчесенең беренче урынбасарына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Балтач район башкарма комитеты
житәкчесе

А.Ф.Хәйретдинов

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының муниципаль китапханаларенен, музейларынын, музей тибындагы башка учреждениеларенен һәм мәдәни-ял итү учреждениеларенен мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренен хезмәтенә түләү шартлары турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренен, муниципаль китапханаларенен, музейларнын, музей тибындагы башка учреждениеларенен һәм мәдәни-ял итү учреждениеларенен хезмәт хакы шартлары турындагы әлеге нигезләмә (алга таба - Нигезләмә, мәдәният хезмәткәрләре) хезмәткәрләренен окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. 2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы - федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән база окладлары, вазыйфалар окладлар күләмен, шулай ук стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түләүләрне кертеп, мәдәният хезмәткәрләренен хезмәткә түләү шартларын һәм күләмнәрен билгели торган нормалар җыелмасы;

төп оклад - компенсация һәм кызыксындыру түләүләрен исәпкә алмыйча, эшче һөнәре яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлек алып баручы, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керүче мәдәният хезмәткәрләренен оклады;

вазыйфалар оклад - компенсация һәм стимуллаштыручы түләүләрне исәпкә алмыйча, ставканы исәпкә алып, календарь айда бишгелә бер катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфа) бурычларын үтәгән өчен мәдәният хезмәткәрләренен беркетелгән хезмәт хакы күләме;

хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) - мәдәният хезмәткәрләренен квалификациясенә, башкарган эшенең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

кызыксындыру характерындагы түләүләр-кызыксындыру характерындагы өстәмә һәм өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре;

компенсация характерындагы түләүләр - компенсация характерындагы өстәмәләр һәм өстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен һәм компенсация характерындагы башка түләүләр;

1.3. 3. Мәдәният хезмәткәрләренен хезмәт хакы (хезмәтенә түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә: окладлардан (вазыйфалар окладларыннан), хезмәт хакы ставкаларыннан;

стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

компенсация характерындагы түләүләр.

1.4. Мәдәният хезмәткәрләренен юнәлеш буенча эш стажы артуга, квалификация категориясә бирелүгә, мактаулы исем бирелүгә, еллык яисә башка отпускта булган чорда, аның вакытлыча хезмәткә яраксызлыгы чорында, шулай ук аның уртача хезмәт хакы сакланып калган башка чорларда, хезмәт хакы арттырылуга бәйле хезмәт хакы күләмен үзгәртү хокукы барлыкка килгәндә, аның хезмәте өчен түләү күләме күрсәтелгән чорлар тәмамланганнан соң үзгәрә.

1.5. Балтач муниципаль районының муниципаль китапханаләре, музейлары, музей тибындагы башка учреждениеләре һәм мәдәни-ял итү учреждениеләре житәкчеләре:

Россия Федерациясә Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының 2011 елның 30 мартындагы «Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының бердәм квалификация белешмәлеген раслау турында» 251н номерлы боерыгының «Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация характеристикалары» бүлгә тарафыннан билгеләнгән квалификация характеристикаларына туры килү-килмәү турында документлар һәм эш стажын (белгечлек буенча эш, билгелә бер вазыйфада) тикшерәләр;

ел саен барлык мәдәният хезмәткәрләренә тарификацион исемлекләр төзиләр һәм раслыйлар;

барлык мәдәният хезмәткәрләренен хезмәт хакы күләмен вакытында һәм дөрес билгеләү өчен җавап тоталар.

II. Мәдәният хезмәткәрләренен төп окладларын билгеләү

2.1. Мәдәният хезмәткәрләренен нигез окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Вазифа атамасы

Айга төп оклад күләме, сум

1	2
«Ярдәмче составның техник башкаручылары һәм артистлары вазифалары» һөнәри квалификация төркеме	
Билет контролеры	27 300
Музей күзәтүчесе	27 300
«Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифалары» һөнәри квалификация төркеме	
Аккомпаниатор	30 300
Кинотеатрларга, ресторанның, кафеларга һәм бию мәйданчыкларына хезмәт күрсәтүче оркестр (ансамбль) артисты	30 300
Режиссер, дирижер, балетмейстер, хормейстер ассистентлары	30 300
Дискотека алып баручы	30 300
Билет кассалары модире	30 300
Костюмнар бүлмәсе модире	30 300
Аттракцион контролер-утыртучысы	30 300
Мәдәни чараларны оештыручы	30 300
Фильмфондны ремонтлау һәм реставрацияләү участогы мастеры	30 300
Экскурсиялар оештыручы	30 300
Режиссер ярдәмчесе	30 300
Бию кичәсен гамәлгә ашыручы	30 300
Түгәрәк, һавәскәрләр берләшмәсе, кызыксынулар буенча клуб житәкчесе	30 300
«Өйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифалары» һөнәри квалификация төркеме	
Администратор	30 700
Администратор (олкән администратор)	30 700
Аккомпаниатор-концертмейстер	30 700
Оркестр артисты	30 700
Артист-вокалист (солист)	30 700
Библиограф	30 700
Китапханәче	30 700
Өйдәп баручы библиограф	30 700
Өйдәп баручы китапханәче	30 700
Китапханә, музей һәм башка шундый ук учреждениеләр һәм оешмаларның өйдәп баручы методисты	30 700
Баш библиограф	30 700
Баш китапханәче	30 700

1	2
Аттракцион мөдире	30 700
Тавыш операторы	30 700
Кино операторы	30 700
Лектор (экскурсовод)	30 700
Китапхана, музей һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар методисты	30 700
Клуб учреждениесе, халык ижаты фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар методисты	30 700
Кинопрограммалар төзү методикасы	30 700
Редактор (музыкаль мөхәррир)	30 700
Китапхана, музей һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар мөхәррире	30 700
Клуб учреждениесе, халык ижаты фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар мөхәррире	30 700
Репертуар буенча мөхәррир	30 700
Ижат жанрлары буенча белгеч	30 700
Клуб эше методикасы буенча белгеч	30 700
Исәп-саклау документлары буенча белгеч	30 700
Фольклор белгече	30 700
Экспозиция һәм күргәзмә бүлгече белгече	30 700
Фондларны саклаучы	30 700
Ут буенча рәссам	30 700
Рәссам-декоратор	30 700
Рәссам-конструктор	30 700
Рәссам-бизәүче	30 700
Рәссам-куючы	30 700
Рәссам-реставратор	30 700
Рәссам-сынчы	30 700
Рәссам-фотограф	30 700
«Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренен житекче составы вазыйфасы» һөнәри квалификация төркеме	
Балетмейстер-куючы	31 000
Фондларның төп сакчысы	31 000
Баш рәссам	31 000

1	2
Зоопаркның ветеринария лабораториясе мөдире	31 000
Кино- һәм видеофильмнар прокаты бүлеге (пункты) мөдире	31 000
Китапханәнең бүлек (сектор) мөдире	31 000
Мәдәният йорты (сарае) бүлеге (секторы), мәдәният һәм ял паркы, халык ижатының фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар мөдире	31 000
Зоопаркның бүлек (сектор) мөдире	31 000
Музей бүлеге (секторы) мөдире	31 000
Аттракцион техникасын эксплуатацияләү бүлеге мөдире	31 000
Музейның күчмә күргәзмәсе мөдире	31 000
Реставрация остаханәсе мөдире	31 000
Сәнгать-бизәү остаханәсе мөдире.	31 000
Тавыш режиссеры	31 000
Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	31 000
Массакүләм тамашалар режиссеры	31 000
Куючы режиссер	31 000
Клуб формированиесе, һәвәскәрләр берләшмәсе, студия, үзешчән сәнгать коллективы, кызыксынулар буенча клуб житәкчесе;	31 000
Сәнгать житәкчесе	31 000

2.2. «Әйдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һәм «Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкче составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркемнәренә кертелмәгән мәдәният хезмәткәрләренең төп окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Атамасы Һөнәри стандарт нигезендә вазифа атамасы	Айга база оклады күләме, сум
Музей предметларын саклаучы	30 700
Музей предметларын исәпкә алу белгече	30 700
Экскурсовод	30 700
Гид-тәржемәче	30 700
Баш саклаучы	31000
Музейның исәпкә алу бүлеге (секторы) мөдире	31000

«Музей бүлеге (секторы) мөдире», «музейны исәпкә алу бүлеге (секторы) мөдире», «китапханәнең бүлек (секторы) мөдире», «китапханәнең бүлек (секторы) мөдире», «мәдәният йортының (сараның) бүлеге (секторы), мәдәният һәм ял паркы, халык ижатының фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундый ук учреждениеләр һәм оешмалар үзәкләре», «зоопаркның бүлек (секторы) мөдире», «кино һәм видеофильмнар прокаты прокаты буенча бүлек (пункт) мөдире (сектор) һәм «сәнгать житәкчесе» вазыйфаларында өстәмә рәвештә төп окладны арттыра торган 1,1 коэффициентны кулланыла.

III. Мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфалар окладларын формалаштыру тәртибе

3.1. Мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфалар оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә: (O_d)

$$O_d = O_b \times S,$$

биредә:

O_b - мәдәният хезмәткәрләренә әлеге Нигезләмәнең II бүлегә нигезендә кабул ителә торган топ оклады күләме

S - мәдәният хезмәткәре тарафыннан башкарыла торган ставкаларның фактагы саны.

IV. Кызыксындыру характерындагы түләүләр

4.1. Стимуллаштыру характерындагы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

4.2. Стимуллаштыру сыйфатындагы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

мактаулы исемнәр булган өчен түләү;

квалификация категориясе өчен түләүләр;

профиль буенча эш стажы өчен түләүләр;

башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре;

премия һәм башка кызыксындыру түләүләре;

авыл жирлегендә эшләгән өчен түләү.

4.3. Мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренә һөнәри квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә: (B_{pz})

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

биредә:

O_d - мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфалар окладлары;

D_{pz} - мактаулы исемнәр булган өчен өстәмә түләү күләме.

4.4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составында Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре автономияле республикаларның мактаулы исемнәре булу өчен өстәмә түләүләр күләме 8 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенә мактаулы исемнәр, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 10 процент тәшкил итә.

Кызыксындыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалары Берлеге, Союз һәм автоном республикалар составында Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы мактаулы исемнәре исемлегә әлеге Нигезләмәнең кушымтасында китерелгән.

4.5. Мактаулы исемнәр булу өчен түләүләр күләмен билгеләү мактаулы исем бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан күбрәк мактаулы исем булган хезмәткәрләргә мактаулы исемнәр булган өчен түләү хезмәткәр сайлавы буенча мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4.6. Квалификация категориясе өчен түләүләр һөнәри квалификация төркемнәре киселешендә аттестация йомгаклары буенча квалификация категорияләрен биш тариф-квалификация характеристикалары нигезендә каралган белгечлекләр буенча мәшгуль мәдәният хезмәткәрләренә бирелә. (B_{kk})

Квалификация категориясе өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%},$$

биредә:

O_d - мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфалар окладлары;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә түләү күләме.

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләү күләме I нче таблицада китерелгән.

Квалификация категориясе өчен түләүләрен үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясен төзөгән орган (учреждение) әмере датасы нигезендә башкарыла.

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләме

I нче таблица

Квалификация категориясе	Өстәмә түләүләр күләме, процент
Вазыйфаларның һөнәри-квалификация төркеме әйдәп баручы звено мәдәнияте хезмәткәрләре	
2 квалификация категориясе	2
1 квалификация категориясе	4
Югары квалификация категориясе, шулай ук «баш» яки «әйдәп баручы» исемнәре булган вазифалар	6

4.7. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр, профиль буенча эш озынлыгына карап, һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә: B_s

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

биредә:

O_d – мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфалар окладлары;

D_s - профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләү күләме.

Профиль буенча стажга өстәмә түләүләр күләме 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Стаж буенча төркем	Өстәмә түләүләр күләме, процент
1	2	3
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22
Әйдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфасы	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкче составы вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22

4.8. Эш вакыты вазыйфасы буенча эш стажына кертелгән вазыйфалар (һөнәрләр) исемлегә Татарстан Республикасы мәдәният министры боерыгы белән раслана.

4.9. Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләме, әгәр стажны раслый торган документлар учреждениедә булса, профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ирешкән көннән алып яисә стажны раслый торган кирәкле документ тапшырылган көннән алып билгеләнә (үзгәртелә).

4.10. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премиаль түләүләр мәдәният хезмәткәрләренә билгелә бер чор (ай, квартал, ел) хезмәт нәтижеләре буенча билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премиаль түләүләр күләменә йогынты ясыя торган төп критерий-Татарстан Республикасы мәдәният министры боерыгы белән расланган мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижеләлеген баяләү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешү.

4.11. Мәдәният учреждениеләре мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижеләлеген баяләү критерийлары аларның житәкчеләре тарафыннан раслана. Мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижеләлеген баяләү критерийларының конкрет аһәмиятләре һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары учреждение алдында торган бурычлардан чыгып ел саен билгеләнә.

4.12. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен премиаль түләүләрнең күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениедә локаль норматив хокукий актлары һәм күмәк шартнамәләре белән билгеләнә.

4.13. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә: B_k

	10,999 га кадәр	11 дән 30,999 га кадәр	31 дән 50,999 га кадәр	51 дән 75,999 га кадәр	76 дән 150,999 га кадәр	151 дән 300,999 га кадәр	301 дән 500,999 га кадәр	501 дән югарырак
Китапханәләр	-	35,0	42,0	45,5	49,0	57,0	62,0	-
Клублар	33,0	39,5	42,0	45,5	47,0	52,0	62,0	-
Музейлар	34,5	38,5	40,0	47,0	49,0	57,0	62,0	-
Мәдәни-ял итү үзәге	-	44,0	45,0	47,0	-	-	-	-
Жирле радиотаншырула р	32,0	-	-	-	-	-	-	-
Киновидео- берләшмәләр	30,0	35,0	-	-	-	-	-	-
Башкалар	30,0	45,0	-	46,0	47,0	-	-	-

5.5. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру характерындагы түләүләр мәдәният учреждениесе житәкчесенә, эшчәнлекнең нәтижәсләге критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, мәдәният учреждениесен гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру характерындагы түләүләр мәдәният учреждениесе житәкчесенә ай саен, ел йомгаклары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим биремнәрне үтәгән өчен түләнергә мөмкин.

Мәдәният учреждениесе житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру характерындагы түләүләр күләме 5 нчы таблицада бирелде.

5 нче таблица

Мәдәният учреждениеләре житәкчеләре башкара торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру характерындагы түләүләр күләме

Төрө тибы	Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләү күләме, айга мәң сум							
	хезмәт хакы буенча төркем							
	хезмәткәрләрнең штат, ставкалар саны							
	10,999 га кадәр	11 дән 30,999 га кадәр	31 дән 50,999 га кадәр	51 дән 75,999 га кадәр	76 дән 150,999 га кадәр	151 дән 300,999 га кадәр	301 дән 500,999 га кадәр	501 дән югарырак
Китапханәләр	-	4,0	5,0	5,5	6,5	7,0	7,0	-
Клублар	3,5	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	7,0	-
Музейлар	3,5	4,0	4,5	6,0	6,5	7,0	7,0	-
Мәдәни-ял итү үзәге	-	5,0	5,5	6,0	-	-	-	-
Жирле радиотаншырула р	3,0	-	-	-	-	-	-	-
Киновидео- берләшмәләр	3,0	4,0	-	-	-	-	-	-
Башкалар	3,0	5,5	-	6,0	6,0	-	-	-

5.6. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру характерындагы түләүләр мәдәният учреждениесенә житәкче урынбасарына, баш бухгалтерына, аларның эшчәнлегенә нәтижәләрен исәпкә алып, локаль норматив актларда билгеләнгән нәтижәлелек критерийлары нигезендә билгеләнә. Башкарылучы эшләрнең сыйфаты өчен житәкче урынбасарына, баш бухгалтерга ай саен, бер ел эш нәтижәләре буенча, мөһим һәм аеруча мөһим биремнәр өчен кызыксындыру характерындагы түләүләр гамәлгә ашырылырга мөмкин. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен житәкче урынбасарына, баш хисапчыга стимуллаштыручы характердагы түләүләрнең чик дәрәжәсе мәдәният учреждениесе житәкчесе башкарган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручы характердагы түләүләрнең 80 проценты дәрәжәсендә билгеләнә.

5.7. Мәдәният учреждениесе житәкчесе, житәкче урынбасары һәм баш бухгалтеры эшчәнлегенә нәтижәлелеген критерийлары һәм аларның коэффициентлары мәдәният министрлыгы тарафыннан раслана.

5.8. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр (B_k) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_c \times K_{vk},$$

биредә:

B_c - 6 таблицада билгеләнгән мәдәният учреждениесе житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызыксындыру характерындагы түләүләр күләме;

K_{vk} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

5.9. Мәдәният учреждениеләре эшчәнлегенә нәтижеләгән арттыру максатларында һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәтнең гамәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы нигезендә билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында, мәдәният учреждениесе житәкчеләренә, мәдәният учреждениесе житәкчеләре урынбасарларына һәм баш хисапчыларга төп эш урыны һәм төп вазыйфа бусенча акчалар булганда бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү башкарыла. Күрсәтелгән максатларда түләүнең тәртибе, шартлары һәм конкрет күләм мәдәният учреждениесенә гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

5.10. Компенсация характерындагы түләүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә раслана торган компенсация характерындагы түләүләр төрләре исемлегенә нигезендә муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, аларның урынбасарлары һәм баш хисапчылары өчен билгеләнә.

VI. Компенсация сыйфатындагы түләүләр

6.1. Компенсация характерындагы түләүләргә түбәндәгеләр керә:

эшчәнлек үзгәртүгә өчен түләүләр;

зарарлы һәм (яисә) куркыныч һәм хезмәтнең башка махсус шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә түләүләр;

нормадан тайпылган шартларда (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, тиешле вакыттан тыш эшнә башкарганда, төнлә эшләгәндә һәм эшләрне нормадан тайпыла торган башка шартларда башкарганда) эшләгән өчен түләүләр.

6.2. Компенсация характерындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләме һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукий актлар нигезендә һәм Балтач муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләренә тиешле финанс елына расланган хезмәт хакы фонды чикләрендә коллектив килешүләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә.

6.3. Компенсация характерындагы эшчәнлек үзгәртүгә өчен түләүләр урта, айдәп баручы звено һәм аерым учреждениеләрдә житәкче состав вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула бусенча исәпләнә: B_{sd}

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%},$$

биредә:

O_d - мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфалар окладлары;

D_{sd} - эшчәнлекнең үзгәртүгә өчен өстәмә күләме.

Эшчәнлек үзгәртүгә өчен өстәмәләр күләме алегә Нигезләмәгә 6 нче таблицада китерелгән.

6 нчы таблица

Эшчәнлек үзгәртүгә өчен тәкъдим ителә торган өстәмә түләүләр күләме

№ т/б	Өстәмә түләү билгеләү нигезе	Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Өстәмә түләүләр күләме, процент
1	Физик үсешендә житәшсезлекләр булган затларга хезмәт күрсәтү (суыклар, чураклар)	мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5
		айдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфасы	5
2	Милли статусы булган мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләрендә эшләү	айдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфасы	30
		мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренә житәкче составы вазыйфалары	30
3	Чит телне гамәли эштә куллану	айдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография	5

		хезмәткәрләре вазыйфасы мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренен составы вазыйфалары	5
4.	Мәдәният учреждениеләрендә гамәли эштә ике дәүләт телен куллану милли статус*	эйдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфасы	10
		мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренен составы вазыйфалары	10

6.4. Әлеге учреждениедә, бүлекчәдә һәм вазыйфаларда конкрет эш шартларын исәпкә алып, һәр оешма тарафыннан сайлап куелган профсоюз органы (яки мәдәният хезмәткәрләренен мәһфәгәтләрән тәкъдим итәргә вәкаләтле банкка орган) белән килештереп раслана торган мәдәният хезмәткәрләре вазыйфалары исемлегә.

6.5. Зарарлы һәм (яки) куркыныч эш шартларында һәм башка үзгәчәлек шартларда эшләүче мәдәният хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләп чыгарыла: B_{kh}

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_k}{H_n},$$

биредә:

O_b - мәдәният хезмәткәрләренен әлеге Нигезләмәнен II бүлегә нигезендә кабул ителә торган төп оклады күләме;

D_{kh} - компенсация характерын түләү өчен өстәмәләр күләме;

H_k - законнарда компенсация сыйфатындагы түләүләр карала торган чынлыкта эшләнган вакыт;

H_n - Россия Федерациясә Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган мәдәният хезмәткәрләренен хезмәт хакының төп ставка (төп оклад) өчен сәгать нормасы.

Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары белән эшләүче мәдәният хезмәткәрләренә эш өчен компенсация характерындагы түләүләр хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә 4 процент күләмендә билгеләнә.

6.6. Нормаль булмаган шартларда (торле квалификация, һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, гадәтгән тыш эш өчен, төнлә эшләү һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләр башкарганда) эшләгән өчен түләүләр Россия Федерациясә Хезмәт Кодексы нигезендә билгеләнә.

VII. Китапханәләрнен, музейларның, башка музей тибындагы учреждениеләрнен һәм мәдәни-ял учреждениеләрнен хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру һәм куллану тәртибе

7.1. Муниципаль китапханәләрнен, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнен һәм мәдәни-ял итү учреждениеләрнен хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру норматив чыгымнар, кулланучылар һәм хезмәт күрсәтүләр саны нигезендә билгеләнгән агымдагы финанс елына мәдәният учреждениесә акчалары күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм мәдәният учреждениесенң финанс-хужалык эшчәнлегә планында чагыла.

7.2. Әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфаи окладларны исәпләү, кызыксындыру һәм компенсация характерындагы түләүләр муниципаль китапханәләрнен, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнен һәм мәдәни-ял итү учреждениеләрнен барлык хезмәткәрләренә агымдагы финанс-хужалык эшчәнлегә планында хезмәт өчен түләүгә каралган акчалар исәбеннән башкарыла.

7.3. Муниципаль китапханәләрнен, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнен һәм музей-ял итү учреждениеләрнен финанс-хужалык эшчәнлегә планын үтәү барышында урнашкан хезмәт өчен түләү фонды икътисады, әлеге Нигезләмәнен нормаларын исәпкә алып, Балтач муниципаль районы мәдәният учреждениеләрнен, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнен һәм мәдәни-ял итү учреждениеләрнен тиешле чорда (айда, кварталда, бер елда) түләүләр күрсәтүдән алынган керемнәрсә дә кертәп, финанс белән тәмин итүнен барлык чыганаclarы исәбеннән кызыксындыру түләүләренә жиһәреләргә мөмкин.

Хезмәт өчен түләү фонды экономиясә булганда, кызыксындыру түләүләрсә хезмәт өчен түләү фонды экономиясә барлыкка килгән вазыйфаларның һөнәри-квалификация төркөмә хезмәткәрләренә башкарыла.

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының гомуми тармак эшчә һөнәрләре һәм гомумтармак вазыйфалары хезмәткәрләренен, авыл хужалыгы хезмәткәрләре, медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренен, муниципаль китапханәләрнен, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнен һәм мәдәни-ял итү учреждениеләрнен әлеге чорда эшләнган хезмәт хакы нормаларын исәпкә алып,

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының социаль-иқтисади үчреждениеләренәң гомуми тармак эшче һөнәрләре һәм гомумтармак вазыйфалары хезмәткәрләренәң һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә, авыл хужалыгы хезмәткәрләре, авыл хужалыгы хезмәткәрләренәң, медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренәң, музейларның, башка музей тибындагы үчреждениеләренәң һәм мәдәни-ял итү үчреждениеләренәң әлеге чорда эшләнән түләү күләме, бу чорда хезмәт нормасын (хезмәт вазыйфаларын) үтәән эш вакыты нормасын исәпкә алып, ағымдагы елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнән хезмәт өчен түләүнен өч мәртәбә минималь күләменнән арта алмый.

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү хисабына Балтач муниципаль районы муниципаль китапхана, музей, башка музей тибындагы үчреждениеләр һәм мәдәни-ял үчреждениеләре житәкчеләренә кызыксындыру түләүләре күләме муниципаль мәдәният үчреждениеләрен гәмәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Балтач муниципаль районының муниципаль китапханәләренәң, музейларның, музей тибындагы башка үчреждениеләренәң һәм мәдәни-ял итү үчреждениеләренәң финанс белән тәмин итүнең барлык чыганақлары исәбеннән барлыкка килән хезмәткә түләү фондын экономиясеннән файдаланған өчен җаваплылык Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының муниципаль китапханәләре, музейлары, музей тибындагы башка үчреждениеләр һәм мәдәни-ял итү үчреждениеләре житәкчеләренә түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынған керемнәрен дә кертеп, финанс белән тәмин итүнең барлык чыганақлары исәбеннән йөкләнә.

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә, муниципаль китапханәләренә, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләренә һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренә хезмәт хакы шартлары турындагы Нигезләмәгә кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган
Россия Федерациясенә мактаулы исеменә, Татарстан Республикасының мактаулы исеменә, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исеменә, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исеменә исемләгә

№ т/б	Мактаулы исем, дәүләт бүләге атамасы
1	2
1. Россия Федерациясенә мактаулы исеменә	
1.1.	Россия Федерациясенә халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенә халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенә Атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенә Атказанган мәдәният хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенә Атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исеменә, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасының халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының Атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының Атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының Атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исеменә	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исеменә	
4.1.	Атказанган пропагандачы
4.2.	Халык артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.5.	Халык рәссамы
4.6.	Атказанган рәссам
4.7.	Халык язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халык шагыйре
4.10.	Халык жырчысы
4.11.	Халык акыны
4.12.	Атказанган журналист
4.13.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.14.	Атказанган мәдәни-мәгърифәтчелек эше хезмәткәре
4.15.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.16.	Атказанган китапханәче
4.17.	Гамәли сәнгать остасы

1	2
4.18.	Атказанган халык ижаты остасы
4.19.	Атказанган фән эшлеклесе
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.5.	Халык рәссамы
5.6.	Атказанган рәссам
5.7.	Халык язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халык шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
5.12.	Атказанган китапханәче
5.13.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
5.14.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.15.	Атказанган фән эшлеклесе

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләре фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләренә фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турында Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә, фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре) хезмәткәрләренә окладларын формалаштыру тәртибен, кызыксындыру һәм компенсация характерындагы түләүләр шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. 2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы - федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән база окладлары, вазыйфаи окладлар күләмен, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне кертеп, фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә хезмәткә түләү шартларын һәм күләмен билгели торган нормалар җыелмасы;

төп оклад - компенсация һәм кызыксындыру түләүләрен исәпкә алмыйча, эшче һөнәре яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлек алып баручы, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә оклады;

вазыйфаи оклад - компенсация һәм кызыксындыру түләүләрен исәпкә алмыйча, календарь ай өчен хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәү өчен фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнең беркетелгән күләме;

хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарган эшенең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характерындагы түләүләр - компенсация характерындагы өстәмәләр һәм өстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен һәм компенсация характерындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характерындагы түләүләр - өстәмә түләүләр һәм стимуллаштыручы характердагы өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

1.3. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә хезмәт хакы (хезмәтенә түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

окладлардан (вазыйфаи окладларыннан), хезмәт хакы ставкаларынан;

стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

компенсация характерындагы түләүләрдән;

1.4. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрнең профиль буенча эш стажы артуга, квалификация категориясен бирүгә, мактаулы исем бирүгә, ел саен яки башка отпускта булган чорда, фәннәр докторы яисә фәннәр кандидаты гыйльми дәрәжәсен бирүгә, шулай ук аның вакытлыча эшкә сәләтсезлеге чорында, шулай ук аның артында уртача хезмәт хакы саклана торган башка чорларда, аның хезмәт хакы күләме үзгәрүе күрсәтелгән чорлардан соң гамәлгә ашырыла.

II. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә база окладларын билгеләү

Вазифа атамасы	Айга база оклады күләме, сум
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе фәнни хезмәткәрләре һәм структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	
Фәнни хезмәткәрләр	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
Кече фәнни хезмәткәр	32 000
Фәнни хезмәткәр	32 000
Икенче квалификация дәрәжәсе	

Өлкән фәнни хезмәткәр	32900
Өченче квалификация дәрәжәсе	
Әйдәп баручы фәнни хезмәткәр	33 500
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Баш фәнни хезмәткәр	34000
Структур бүлекчәләр жетәкчеләре	
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Гыйльми секретарь	34000

«Музейның кече фәнни хезмәткәре» вазифасын биләүче хезмәткәрләрнең база оклады күләме 27 200 сум күләмендә билгеләнә.

«Музейның фәнни хезмәткәре» һәм «музейның өлкән фәнни хезмәткәре» вазифаларын биләүче хезмәткәрләрнең база оклады күләме 28 000 сум күләмендә билгеләнә.

III. Хезмәткәрләренә вазифаи окладларын формалаштыру тәртибе фәнни тикшеренүләр өлкәсе

3.1. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазифаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә: O_d

$$O_d = O_b \times S,$$

биредә:

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлегә нигезендә кабул ителә торган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә төп оклады күләме;

S - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәре били торган ставкаларның факттагы саны.

IV. Кызыксындыру сыйфатындагы түләүләр

4.1. 1. Үсәндерү түләүләренә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен кызыксындыруга юнәлдерелгән түләүләр керә.

4.2. Стимуллаштыру сыйфатындагы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

мактаулы исемнәре булган өчен түләү;

булган өчен түләүләр гыйльми дәрәжә һәм исемнәр;

профиль буенча эш стажы өчен түләүләр;

башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре;

премия һәм башка кызыксындыру түләүләре;

авыл жирлегендә эшләгән өчен түләү.

Мактаулы исемнәре булган өчен түләүләр фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә: B_{pz}

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

биредә:

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазифаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме.

4.4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составында Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре автономияле республикаларның мактаулы исемнәре булу өчен өстәмә түләүләр күләме 8 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенә мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 10 процент тәшкил итә.

Кызыксындыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалары Берлеге, Союз һәм автоном республикалар составында Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы мактаулы исемнәре исемлегә әлеге Нигезләмәнең кушымтасында китерелгән.

4.5. Мактаулы исемнәр булу өчен түләүләр күләмен билгеләү мактаулы исем бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан күбрәк мактаулы исемес булган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә мактаулы исемнәре булган өчен түләү фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәре сайлавы буенча мактаулы

исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4.6. Гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булу өчен түләүләр фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә: B_{usz})

$$B_{usz} = O_d \times \frac{D_{usz}}{100\%},$$

биредә:

O_d – фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_{usz} - гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булу өчен өстәмә күләме.

4.7. Гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булу өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәте раслаган гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр исемнәренә Бердәм рәсстрена кертелгән галимнәр һәм галимнәр өчен бирелә.

Гыйльми дәрәжә булу өчен түләүләр күләмен билгеләү гыйльми дәрәжә бирү турындагы карар үз көченә керткән көннән башкарыла. Фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсен бирү турындагы карар Югары аттестация комиссиясе президиумы тарафыннан кабул ителгән көннән үз көченә керә. Фәннәр кандидаты гыйльми дәрәжәсен бирү турындагы карар Югары аттестация комиссиясе президиумы тарафыннан фәннәр кандидаты дипломын бирү турында Карар кабул ителгән көннән үз көченә керә.

Гыйльми исемнәр булу өчен түләүләр күләмен билгеләү гыйльми исем бирелгән көннән башкарыла.

Гыйльми дәрәжәсе һәм гыйльми исеме булган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә, гыйльми дәрәжәләре һәм исемнәре булган өчен түләүләр күләме фәнни дәрәжә һәм гыйльми исеме өчен түләүләр суммасы буларак исәпләнә.

Гыйльми дәрәжәләре һәм исемнәре булган өчен өстәмәләр күләме 1 нче таблицادا китерелгән.

Гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен өстәмәләр күләме

Гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен өстәмәләр билгеләү нигезе	өстәмә түләүләр күләме	
	дәүләт учреждениеләрендә	региональ әһәмияттәге учреждениелә
1	2	3
Фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасында каралган фән тармагы буенча фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе	20	60
Фән тармагы буенча фәннәр кандидатының уку дәрәжәсе фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә	10	30
Фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасында каралган белгечлек буенча профессор гыйльми исеме	40	80
Фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасында каралган белгечлек буенча доцент гыйльми исеме	20	40

4.8. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр B_s , профиль буенча эш озынлыгына карал, һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

биредә:

O_d – фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләү күләме.

Профиль буенча стажга өстәмә түләүләр күләме 2 нче таблицادا китерелгән.

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләүләр күләме

2 нче таблица

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Квалификация дәрәжәсе	Стаж буенча төркем	Өстәмә түләүләр күләме, процент
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә һөнәри квалификация төркеме	1 – 4	3 елдан 10 елга кадәр	12
		10 елдан 15 елга кадәр	14

	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20 дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22

4.9. Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләме, әгәр стажны раслый торган документлар учреждениелә булса, профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ирешкән көннән алып яисә стажны раслый торган кирәкле документ тапшырылган көннән алып билгеләнә (үзгәртелә).

4.10. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре билгеле бер вакыт аралыгында (бер ай, квартал, ел) хезмәт нәтижеләре буенча фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре күләменә йогынты ясаый торган төп критерий-Татарстан Республикасы мәдәният министры боерыгы белән расланган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре эшчәнлегенң нәтижеләлеген бәяләү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешү.

4.11. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре эшчәнлегенң нәтижеләлеген бәяләү критерийлары аның житәкчеләре тарафыннан раслана. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре эшчәнлегенң нәтижеләлеген бәяләү критерийларының конкрет әһәмиятләре һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары учреждениелә алдында торган бурычлардан чыгып ел саен билгеләнә.

4.12. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен премиаль түләүләренң күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениелә локаль норматив хокукий актлары һәм күмәк шартнамәләре белән билгеләнә.

4.13. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә: B_k

$$B_k = O_d \times \frac{D_k}{100\%},$$

биредә:

O_d – фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренң вазыйфаи оклады;

D_k - башкарылган эшләрнең сыйфатына өстәмә түләүнең иң чик күләме.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләренң иң чик күләме 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләренң иң чик күләме

Һөнәри квалификация төркеме атамасы	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә түләүләр күләме, процент
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе фәнни хезмәткәрләре һәм структур бүлекчәләр	1	22
житәкчеләре вазыйфаларының	2	22
квалификация төркеме	3	22
	4	40

4.14. Премия һәм башка бүләкләү түләүләре фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә юбилей даталары, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу һәм оешманың локаль норматив актларында һәм коллектив шартнамәләрдә билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) чоры, бер үк вакытта билгеләнә.

4.15. Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре эшчәнлегенң нәтижеләлеген арттыру максатларында һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәтә һәм гамәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы указы нигезендә билгеләнгән максатчан күрсәткечләренң ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында, мәдәният хезмәткәрләренә төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча акчалар булганда бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү башкарыла. Күрсәтелгән максатларда түләүнең тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме учреждениелә локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.16. Премияләр һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениелә локаль норматив хокукий актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.17. Авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләр B_{sm} түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sm} = D_{sm} \times S,$$

биредә:

D_{sm} - авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләү күләме 1 388,5 сум;

S - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәре били торган ставкаларның факттагы саны.

V. Компенсация сыйфатындагы түләүләр

5.1. Компенсация характерындагы түләүләргә түбәндәгеләр керә:

эшчәнлек үзенчәлегә өчен түләүләр;

авыр эшләрдә, зарарлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус хезмәт шартларында эшләүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә түләү;

нормадан тайпылган шартларда (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, тиешле вакыттан тыш эшнә башкарганда, төнлә эшләгәндә һәм эшләрне нормадан тайпыла торган башка шартларда башкарганда) эшләгән өчен түләүләр.

5.2. Компенсация характерындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләме һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукый актлар нигезендә һәм Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләренә тиешле финанс елына расланган хезмәт хакы фонды чикләрендә коллектив килешүләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә.

5.3. Эшчәнлек үзенчәлегә өчен компенсацион характердагы түләүләр аерым муниципаль учреждениеләрдә фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә бирелә һәм формула буенча исәпләнә: (B_{sd})

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%},$$

биредә:

O_d – фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_{sd} – эшчәнлекнең үзенчәлегә өчен өстәмә күләме.

Эшчәнлек үзенчәлегә өчен өстәмәләр күләме әлеге Нигезләмәгә 4 нче таблицادا китерелгән.

5.4. Әлеге учрежденидә, бүлекчәдә һәм вазыйфаларда конкрет эш шартларын исәпкә алып, һәр оешма тарафыннан сайлап куелган профсоюз органы (яки хезмәткәр мәнфәгатьләрен тәкъдим итәргә вәкаләтле башка орган) белән килештереп раслана торган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфалары исемлегә.

Эшчәнлек үзенчәлегә өчен тәкъдим ителә торган өстәмә түләүләр күләме

4 нче таблица			
№ т/б /п	Өстәмә түләү билгеләү нигезе	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә түләү
1.	региональ әһәмияттәге мәдәният учреждениеләрендә эш	1	20
		2	25
		3	30
		4	40
2.	Жирле әһәмияттәге мәдәният учреждениеләрендә практик эштә ике дәүләт теле куллану	1-4	10

5.5. Зарарлы һәм (яки) куркыныч эш шартларында һәм башка үзенчәлеклү шартларда эшләүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләп чыгарыла: B_{kh}

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

биредә:

O_b - әлеге Нигезләмәнән II бүлегә нигезендә кабул ителә торган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә төп оклады күләме;

D_{kh} - компенсация характерын түләү өчен өстәмәләр күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация сыйфатындагы түләүләр карала торган чынлыкта эшләнган вакыт;

H_n - Россия Федерациясә Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә хезмәт хакының төп ставкасы (төп оклады) өчен сәгать нормасы.

Зыяны һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары белән эшләүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә эш өчен компенсация характерындагы түләүләр хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә 4 процент күләмендә билгеләнә.

5.6. Нормаль булмаган шартларда (төрле квалификация, һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, гадәттән тыш эш өчен, төнлә эшләү һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләр башкарганда) эшләгән өчен түләүләр Россия Федерациясә Хезмәт Кодексы нигезендә билгеләнә.

Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы дәүләт мәдәният
учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм
кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларынын
һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең
хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәгә
кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган
Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет
Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы
составындагы союз һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре исемлеге

N п/п	Мактаулы исем, Дәүләт бүләге исеме
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган уйлап табучысы
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган конструкторы
1.6.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясенең атказанган рационализаторы
1.8.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасының халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган уйлап табучысы
2.8.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
2.9.	Татарстан Республикасының атказанган рационализаторы
2.10.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
3.3.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.4.	СССРның атказанган төзүчесе
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы Союздаш Республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган полиграфист
4.2.	Атказанган пропагандист

4.3.	Халык артисты
4.4.	Атказанган артист
4.5.	Атказанган сэнгаты эшлеклесе
4.6.	Халык рэссамы
4.7.	Атказанган рэссам
4.8.	Халык язучысы
4.9.	Атказанган язучы
4.10.	Халык шагыйре
4.11.	Халык жырчысы
4.12.	Халык акыны
4.13.	Атказанган журналист
4.14.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.15.	Мәдәни-агарту эшенең атказанган хезмәткәре
4.16.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.17.	Атказанган китапханәче
4.18.	Атказанган келәмче
4.19.	Кулланма сэнгаты остасы
4.20.	Атказанган халык ижаты остасы
4.21.	Атказанган фән эшлеклесе
4.22.	Атказанган инженер
4.23.	Атказанган уйлап табучы
4.24.	Атказанган рационализатор
4.25.	Атказанган мастер
5. Совет Социалистик Республикалар Берлеге составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сэнгаты эшлеклесе
5.5.	Халык рэссамы
5.6.	Атказанган рэссам
5.7.	Халык шагыйре
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халык шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мәдәният хезмәткәре